

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0235/2012

16.7.2012

SPRAWOZDANIE

w sprawie roli kobiet w gospodarce ekologicznej
(2012/2035 (INI))

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

Sprawozdawca: Mikael Gustafsson

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	14
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	19

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie roli kobiet w gospodarce ekologicznej

(2012/2035 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 3 ust. 3 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) oraz art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 czerwca 2011 r. pt. „Rio+20: w kierunku gospodarki ekologicznej i lepszego zarządzania” (COM(2011)0363),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 marca 2011 r. pt. „Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.” (COM(2011)0112),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 11 lutego 2011 r. pt. „Postępy w dążeniu do równości kobiet i mężczyzn – sprawozdanie roczne za rok 2010”, (SEC(2011)0193),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 września 2010 r. pt. „Strategia na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2010–2015” (COM(2010)0491),
- uwzględniając IV światową konferencję w sprawie kobiet, która odbyła się w Pekinie we wrześniu 1995 r., deklarację i platformę działania przyjętą w Pekinie, a także późniejsze dokumenty końcowe przyjęte na sesjach specjalnych ONZ „Pekin +5”, „Pekin +10” i „Pekin +15” odpowiednio w dniach 9 czerwca 2000 r., 11 marca 2005 r. i 2 marca 2010 r., dotyczące dalszych działań i inicjatyw mających na celu wdrożenie pekińskiej deklaracji i platformy działania,
- uwzględniając Konwencję ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW),
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn z 2012 r. pt. „Przegląd wdrażania w UE obszaru K pekińskiej platformy działania: kobiety i równouprawnienie płci oraz zmiany klimatu”,
- uwzględniając wspólną publikację raportu Programu NZ ds. Ochrony Środowiska (UNEP), Konferencji Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju (UNCTAD) i Biura Wysokiego Przedstawiciela ds. Krajów Słabo Rozwiniętych, Krajów Rozwijających się Pozbawionych Dostępu do Morza i Krajów Rozwijających się Położonych na Małych Wyspach (UN-OHRLLS) pt. „Dlaczego gospodarka ekologiczna jest istotna dla krajów najsłabiej rozwiniętych”¹, przygotowanego na konferencję LDC-IV w maju 2011 r.,

---

¹ http://unctad.org/en/Docs/unep_unctad_un-ohrlls_en.pdf

- uwzględniając raport UNEP z września 2008 r. pt. „Zielone miejsca pracy: ku godnej pracy w zrównoważonym, niskoemisyjnym świecie”¹,
- uwzględniając raport Jednostki Narodów Zjednoczonych ds. Równości Płci i Uwłasnowolnienia Kobiet z dnia 1 listopada 2011 r. pt. „Centralna rola równouprawnienia płci i zwiększenia władzy kobiet dla zrównoważonego rozwoju”², przygotowany w oczekiwaniu na dokument konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zrównoważonego rozwoju (Rio+20) odbywającej się w roku 2012,
- uwzględniając streszczenie oświadczenia Grupy Większościowej Kobiet Rio+20 z dnia 1 listopada 2011 r.³,
- uwzględniając stanowisko Grupy Większościowej Kobiet z marca 2011 r. w przygotowaniu do konferencji Narodów Zjednoczonych w 2012 roku w sprawie zrównoważonego rozwoju pt. „Perspektywa płci w gospodarce ekologicznej”⁴,
- uwzględniając publikację oficjalnego raportu rządowego (Sztokholm, Szwecja) z 2005 r. pt. „Samochód, kotlet, mieszkanie: zrównoważone ładunki – mądrzejsza konsumpcja”⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie kobiet i zmian klimatu⁶,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2012 r. w sprawie udziału kobiet w podejmowaniu decyzji politycznych – jakość i równość⁷,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2012 r. w sprawie równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej – 2011 r.⁸,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wspólnego stanowiska UE na konferencję ONZ w sprawie zrównoważonego rozwoju (Rio+20)⁹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 września 2010 r. w sprawie zwiększania potencjału zatrudnienia w nowych zrównoważonych sektorach gospodarki¹⁰,

¹ http://www.unep.org/labour_environment/features/greenjobs-report.asp.

² <http://www.unwomen.org/wp-content/uploads/2011/11/Rio+20-UN-Women-Contribution-to-the-Outcome-Document.pdf>.

³ http://www.womenrio20.org/Women's_MG_Rio+20_Summary.pdf.

⁴ <http://www.wecf.eu/download/2011/March/greeneconomyMARCH6docx.pdf>.

⁵ <http://www.regeringen.se/content/1/c6/04/59/80/4edc363a.pdf>.

⁶ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0145.

⁷ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0070.

⁸ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0069.

⁹ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0430.

¹⁰ Dz.U. C 308 E, z 20.10.2011, s. 6-18.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie kwestii równouprawnienia kobiet i mężczyzn w kontekście pogorszenia koniunktury i kryzysu finansowego¹,
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0235/2012),
- A. mając na uwadze, że gospodarka ekologiczna definiowana jest jako gospodarka zrównoważona, co oznacza zrównoważenie społeczne i ekologiczne; mając na uwadze, że zrównoważony rozwój społeczny obejmuje porządek społeczny cechujący się równouprawnieniem oraz równością społeczną niezależnie od płci, przynależności etnicznej, koloru skóry, religii, orientacji seksualnej, niepełnosprawności lub poglądów politycznych;
- B. mając na uwadze, że zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej zagrażają warunkom życia, dobrobytowi i dobremu samopoczuciu kobiet i mężczyzn; mając na uwadze, że w związku z tym ochrona naszego ekosystemu stanowi podstawę gospodarki ekologicznej; mając na uwadze, że obecne pokolenie nie może pozostawić odpowiedzialności za rozwiązanie współczesnych problemów związanych ze środowiskiem naturalnym przyszłym generacjom; mając na uwadze, że zrównoważony ekologicznie rozwój obejmuje wykorzystanie, ochronę i zwiększanie wspólnych zasobów w celu utrzymania procesów ekologicznych, od których zależy życie, oraz podniesienia ogólnej jakości życia, teraz i w przyszłości;
- C. mając na uwadze, że z uwagi na role wynikające z płci kobiety nie mają takiego samego wpływu na środowisko jak mężczyźni, a w wielu krajach dostęp kobiet do zasobów i możliwości wpływu na sytuację oraz możliwości dostosowania się są ograniczone ze względu na normy strukturalne i dyskryminację;
- D. mając na uwadze, że polityka w dziedzinie środowiska ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi i ich status społeczno-ekonomiczny, oraz mając na uwadze, że brak równouprawnienia płci w połączeniu z brakiem wrażliwości na odmienny status społeczno-ekonomiczny kobiet i ich potrzeby powoduje, że kobiety często mocniej odczuwają skutki degradacji środowiska i niewłaściwej polityki w tym obszarze;
- E. mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich nadal nie docenia się i nie zauważa roli kobiet w gospodarce ekologicznej, co prowadzi do różnego rodzaju dyskryminacji ze względu na utracone korzyści, takie jak ochrona socjalna, ubezpieczenie zdrowotne, odpowiednie wynagrodzenia i prawa emerytalne;
- F. mając na uwadze, że z powodu zmiany klimatu i niszczenia ekosystemów najdotkliwiej ucierpią ludzie najubożsi, z których około 70% stanowią kobiety;
- G. mając na uwadze, że przejście na ekologiczną i zrównoważoną gospodarkę jest niezbędne do zmniejszenia wpływu na środowisko naturalne, poprawy sprawiedliwości społecznej

---

¹ Dz.U. C 236 E, z 12.8.2011, s. 79-86.

i stworzenia społeczeństwa, w którym kobiety i mężczyźni mają równe prawa i możliwości;

- H. mając na uwadze, że przejście na gospodarkę ekologiczną często powoduje szczególne trudności związane z zatrudnieniem kobiet w zielonych zawodach ze względu na to, że często nie posiadają one odpowiedniego wykształcenia technicznego wymaganego do zajmowania wyspecjalizowanych stanowisk w sektorze gospodarki ekologicznej;
- I. mając na uwadze, że kobiety są wyraźnie niedostatecznie reprezentowane w negocjacjach dotyczących środowiska, w dyskusjach na temat budżetu oraz podejmowaniu decyzji o przechodzeniu na gospodarkę ekologiczną;
- J. mając na uwadze, że wzorce konsumpcji i stylu życia mają istotny wpływ na klimat i środowisko; mając na uwadze, że wzorce konsumpcji bogatej części świata, na przykład w kwestii żywności i transportu, na dłuższą metę nie będą zrównoważone, zwłaszcza jeśli wziąć pod uwagę to, że wszystkie kobiety i wszyscy mężczyźni na Ziemi mają prawo do godnego życia w dobrobycie;
- K. mając na uwadze, że ogólnie rzecz biorąc, kobiety i mężczyźni reprezentują odmienne wzorce konsumpcji; mając na uwadze, że kobiety konsumują mniej w porównaniu z mężczyznami, niezależnie od statusu społeczno-ekonomicznego, wykazują też większą chęć działania na rzecz ochrony środowiska przez wybory konsumenckie, takie jak spożywanie mniejszych ilości mięsa, rzadsze używanie samochodu i efektywniejsze gospodarowanie energią;
- L. mając na uwadze, że w wyniku obecnej struktury władzy, w której ważna jest płeć, kobiety nie dysponują takim samym dostępem do zarządzania i systemu transportu jak mężczyźni; mając na uwadze, że aby zwiększyć możliwości transportowe kobiet, konieczne jest wprowadzenie bardziej efektywnych środków transportu publicznego, rozbudowanie sieci ścieżek pieszych i rowerowych oraz skrócenie odległości do usług, a także rozwój i poszerzenie wiedzy i poziomu innowacji w zakresie przyjaznych dla środowiska środków transportu;
- M. mając na uwadze, że kobiety są szczególnie narażone na skutki zagrożeń dla środowiska i zmiany klimatu z powodu ich niższego statusu społeczno-ekonomicznego w porównaniu ze statusem mężczyzn, tradycyjnie nieproporcjonalnego udziału w wykonywaniu obowiązków domowych oraz zagrożenia przemocą, na jaką są narażone w sytuacjach konfliktowych, które uwidaczniają się lub pogłębiają wskutek niedoboru zasobów naturalnych;
- N. mając na uwadze, że kobiety muszą w pełni uczestniczyć w formułowaniu polityki, podejmowaniu decyzji i wdrażaniu ekologicznej gospodarki; mając na uwadze, że udział kobiet doprowadził do poprawy reagowania w sytuacjach kryzysowych, zwiększenia różnorodności biologicznej, zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego, zmniejszenia pustynnienia i lepszej ochrony lasów;
- O. mając na uwadze, że brakuje kompleksowych i porównywalnych danych na temat wpływu gospodarki ekologicznej na rynek pracy;

Rozważania ogólne

1. potwierdza potrzebę przejścia społeczeństwa na gospodarkę ekologiczną, w której względy ekologiczne idą w parze ze zrównoważonym rozwojem społecznym, tj. większym równouprawnieniem i większą sprawiedliwością społeczną;
2. zauważa, że szczególne i ważne elementy gospodarki ekologicznej wpływają na ekosystem, konsumpcję, wyżywienie, wzrost, transport, energię i sektor opieki społecznej;
3. wyraża ubolewanie, że w komunikacie Komisji pt. „Rio+20: w kierunku gospodarki ekologicznej i lepszego zarządzania” skierowanym do instytucji i komitetów UE brakuje perspektywy płci;
4. zachęca Komisję i państwa członkowskie do zbierania danych segregowanych według kryterium płci i wieku podczas planowania, wdrażania i oceniania strategii, programów i projektów budżetów w dziedzinie środowiska i klimatu – bez prowadzenia statystyk utrudnione jest przeprowadzanie odpowiednich działań mających na celu zwiększenie równouprawnienia;
5. ubolewa nad tym, że kwestie płci i związana z nimi problematyka nie zostały właściwie włączone do polityki i programów na rzecz zrównoważonego rozwoju; przypomina, że nieuwzględnienie perspektywy płci w polityce w dziedzinie środowiska pogłębia nierówności ze względu na płeć oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia mechanizmów uwzględniania aspektu płci w polityce w dziedzinie środowiska na szczeblu międzynarodowym, krajowym i regionalnym;
6. wzywa Komisję do zainicjowania badań naukowych w zakresie płci i gospodarki ekologicznej oraz udziału kobiet w rozwoju przyjaznych dla środowiska innowacji, usług i produktów;
7. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania i promocji specjalnych badań naukowych i ekspertyz analizujących, w jaki sposób przejście na gospodarkę ekologiczną wpłynie na kobiety i mężczyzn w różnych sektorach oraz badających zasadniczą rolę kobiet w ułatwieniu tego przejścia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia perspektywy płci w systemie ochrony środowiska oraz w ekspertyzach mających na celu ocenę oddziaływania na środowisko;
8. dostrzega pilną potrzebę międzynarodowego porozumienia w sprawie wspólnej definicji gospodarki ekologicznej, opartej na filarach zrównoważenia społecznego i ekologicznego; podkreśla istotną rolę, jaką społeczeństwo obywatelskie, zwłaszcza ruchy społeczne, organizacje ekologiczne i organizacje zajmujące się prawami kobiet, muszą odegrać w określaniu celów i założeń gospodarki ekologicznej;
9. wzywa Komisję do systematycznego uwzględniania perspektywy równouprawnienia płci przy określaniu, wdrażaniu i monitorowaniu polityki w dziedzinie środowiska na wszystkich szczeblach, w tym lokalnych i regionalnych działaniach na rzecz rozwoju i badań naukowych; wzywa Komisję do wykorzystania i wspierania zasady uwzględniania aspektu płci jako narzędzia prawidłowego zarządzania;

10. wzywa Komisję do wspierania równouprawnienia płci jako kluczowej kwestii przy projektowaniu i negocjowaniu przyszłych przepisów i programów w zakresie unijnych funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Społecznego – EFS i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – EFRR) oraz wspólnej polityki rolnej, zwłaszcza w ramach środków związanych z przejściem w kierunku gospodarki ekologicznej;
11. stwierdza, że energia odnawialna może być wykorzystywana na odległych i odizolowanych obszarach, gdzie nie ma dostępu do energii elektrycznej, a jej produkcja zwiększa udział energii niepowodującej zanieczyszczeń; zachęca zatem państwa członkowskie do stworzenia infrastruktury do użytkowania przyjaznej dla środowiska energii ze źródeł odnawialnych dzięki środkom z EFRR i EFS; zachęca ponadto do zwiększenia poziomu innowacji i większego udziału zarówno kobiet, jak i mężczyzn, w rozwoju, np., przyjaznej dla środowiska energii odnawialnej i architektury;
12. wzywa Komisję, aby w kampaniach informacyjnych zwiększała świadomość wagi przejścia na gospodarkę ekologiczną oraz pozytywnych skutków polityki w dziedzinie środowiska uwzględniającej aspekt płci;

Zrównoważona konsumpcja

13. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględniania równouprawnienia płci we wszystkich obszarach polityki w dziedzinie środowiska i na wszystkich szczeblach podejmowania decyzji gospodarczych; cele te powinny być opracowywane w porozumieniu ze społeczeństwem obywatelskim;
14. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zaczęły stosować nowy, społeczny i przyjazny dla klimatu wskaźnik wzrostu gospodarczego, uwzględniający aspekty dobrobytu niezwiązane z gospodarką, i kładzie główny nacisk na kwestie dotyczące zrównoważonego rozwoju takie jak: równouprawnienie płci, walka z ubóstwem i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
15. zauważa, że działania na rzecz zaspokojenia uzasadnionych żądań ludzi w zakresie mieszkania, wyżywienia, dostaw, energii i zatrudnienia muszą być zawsze prowadzone w taki sposób, aby ekosystemy były chronione, a zmiana klimatu ograniczana, natomiast zasoby naturalne Ziemi były wykorzystywane w sposób zgodny z prawami człowieka, co prowadzi do zwiększenia równości i przydziału w oparciu o zasady równości środowiskowej;
16. podkreśla znaczenie, jakie ma zapewnienie dzieciom i wnukom dobrych warunków życia oraz zaspokajanie bieżących potrzeb dzięki rozwojowi gospodarstwu bez narażania na szwank przyszłych pokoleń;
17. zwraca uwagę, że PKB jest miarą produkcji, a nie zrównoważonej ochrony środowiska, efektywności w wykorzystywaniu zasobów, integracji społecznej lub ogólnie rozwoju społecznego; domaga się opracowania jasnych i mierzalnych wskaźników, które uwzględniałyby zmianę klimatu, różnorodność biologiczną, efektywne wykorzystywanie zasobów i sprawiedliwość społeczną;

18. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia środków fiskalnych prowadzących do gospodarki ekologicznej, częściowo w drodze ustalenia stawek za wpływ na środowisko naturalne, a częściowo przez inwestowanie środków w stymulowanie innowacji ekologicznych i zrównoważonych systemów infrastrukturalnych;
19. uważa, że fundusze publiczne UE w dużo większym stopniu powinny być przeznaczane na trwałe dobra publiczne;
20. apeluje o wprowadzenie warunków, zgodnie z którymi dotacje UE będą przyznawane wyłącznie na działalność przyjazną dla środowiska i sprzyjającą zrównoważonemu rozwojowi społecznemu;

Zrównoważony transport

21. wzywa Komisję i państwa członkowskie do stworzenia zrównoważonych systemów transportu, w których w równym stopniu uwzględniono by potrzeby kobiet i mężczyzn w zakresie transportu i które równocześnie miałyby niewielki wpływ na środowisko;
22. wzywa Komisję do skoncentrowania środków finansowych przeznaczanych na badania naukowe – które stanowią podstawowy środek motywacyjny – na projekty dotyczące opracowania rozwiązań w zakresie innowacyjnego i zrównoważonego transportu;
23. wzywa państwa członkowskie do ograniczenia wpływu sektora transportu na środowisko i energetykę oraz do zwiększenia równości dzięki działaniom na rzecz poprawy dostępu do systemów IT i efektywnego planowania ruchu;
24. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia hierarchii transportu, która wyraźnie określa, jakie rodzaje transportu mają być objęte priorytetem, aby umożliwić osiągnięcie ogólnych celów komunikacyjnych i dotyczących ochrony środowiska;
25. wzywa do opracowania statystyk przed ustaleniem jakiegokolwiek hierarchii transportu w celu pomiaru oddziaływania na środowisko publicznych i prywatnych środków transportu w pełnym zakresie zróżnicowanych uwarunkowań lokalnych oraz wzywa odpowiednie władze publiczne, by dawały przykład w tych działaniach;
26. wzywa państwa członkowskie do uwzględniania w kontrolach rachunków publicznych sporządzanych przez właściwe organy audytu wpływu korzystania ze środków transportu przez władze publiczne;
27. wzywa państwa członkowskie do propagowania telepracy za pomocą zachęt społecznych i podatkowych oraz przez zapewnienie ram prawnych chroniących pracownika;
28. wzywa państwa członkowskie do znacznego wzmocnienia lokalnego transportu publicznego przez zwiększenie ilości i podniesienie jakości usług transportu, poprawę bezpieczeństwa, komfortu i fizycznej dostępności środków i obiektów transportu, a także przez zapewnienie zintegrowanych i dodatkowych systemów transportu, w tym w małych miejscowościach i na obszarach wiejskich, które zwiększyłyby możliwości przemieszczania się kobiet, osób niepełnosprawnych i osób starszych, a tym samym umożliwiłyby im lepsze włączenie społeczne i poprawiłyby warunki życia;

29. podkreśla, że inwestycje w zrównoważone systemy transportu muszą uwzględniać fakt, iż kobiety i mężczyźni postrzegają przestrzeń publiczną w odmienny sposób i w oparciu o inną ocenę ryzyka, co oznacza, że bezpieczne miejsca w systemie transportu muszą być traktowane priorytetowo w odniesieniu zarówno do kobiet, jak i do mężczyzn;

Sektor opieki społecznej i zielone miejsca pracy

30. stwierdza, że zielone miejsca pracy, np. w sektorze rolniczym, energetycznym, transportu, usług użyteczności publicznej, badań naukowych, technologii, technologii informacyjnych, budowlanym i sektorze gospodarki odpadami, mają duże znaczenie dla gospodarki ekologicznej;
31. zachęca państwa członkowskie do wspierania przedsiębiorczości kobiet w gospodarce ekologicznej przez ułatwianie im dostępu do niej za pomocą upowszechniania danych i warsztatów szkoleniowych oraz tworzenia środków pomagających kobietom osiągnąć równowagę między życiem zawodowym i prywatnym; wzywa państwa członkowskie do pobudzania przedsiębiorczości kobiet w rozwoju ochrony środowiska i przyjaznych dla środowiska technologii, np. w sektorze energii ze źródeł odnawialnych, rolnictwie i turystyce, oraz w rozwoju ekologicznych innowacji, zwłaszcza w sektorze usług; zauważa, że sektor energii odnawialnej może stanowić źródło nowych możliwości zawodowych dla kobiet-przedsiębiorców na obszarach, na których bezrobocie kobiet jest szczególnie wysokie;
32. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia kobietom odpowiednich warunków pracy, dostępu do opieki zdrowotnej, edukacji i mieszkań o przyzwoitym standardzie, a także udziału – z możliwością zdecydowanego wyrażania stanowiska – w dialogu społecznym w celu ułatwienia przejścia w kierunku nowych, zielonych miejsc pracy;
33. zwraca uwagę, że zrównoważona gospodarka oznacza, iż jest ona „ekologiczna dla wszystkich”, tworząc godziwe warunki pracy i zrównoważone wspólnoty oraz umożliwiając bardziej sprawiedliwy podział bogactwa;
34. zauważa, że w ekologicznej gospodarce nie tylko zielone miejsca pracy, ale każda praca o niewielkim wpływie na środowisko jest ważna; zauważa, że tego rodzaju miejsca pracy można znaleźć w sektorze prywatnym, ale również w sektorze opieki społecznej, np. w szkołach i instytucjach opieki;
35. zachęca państwa członkowskie do tego, by zadbały o równą reprezentację kobiet w politycznych organach decyzyjnych oraz w powoływanych przez rząd organach i instytucjach zajmujących się określaniem, planowaniem i wdrażaniem polityki w dziedzinie środowiska, energetyki i zielonych miejsc pracy, tak aby uwzględniać problematykę płci; wzywa państwa członkowskie do powoływania większej liczby kobiet na stanowiska kierownicze oraz do zarządów firm w sektorze zielonych miejsc pracy; podkreśla, że jeżeli osiągnięcie tego celu nie jest możliwe w sposób dobrowolny, należy zastosować ukierunkowane środki wzmocniające równouprawnienie i demokrację, takie jak wprowadzenie parytetów płci lub innych metod;
36. zwraca uwagę, że ekologiczna konwersja gospodarki oraz przejście na gospodarkę niskoemisyjną stworzy ogromne zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników;

nawiązuje do faktu, że w sektorze odnawialnych źródeł energii zatrudnia się bardzo niewiele kobiet, zwłaszcza w dziedzinach intensywnie wykorzystujących badania naukowe i technologię; podkreśla zatem, że szczególnie ważne jest sporządzenie przez państwa członkowskie planów działania w celu zachęcania większej liczby kobiet do wyboru kierunków studiów i kariery zawodowej w takich dziedzinach, jak inżynieria, nauki ścisłe, technologie informacyjne i inne obszary zaawansowanej technologii, w których w przyszłości będzie można znaleźć wiele zielonych miejsc pracy;

37. wzywa państwa członkowskie do stosowania i rozwijania metod zachęcania kobiet do wyboru kierunków kształcenia i kariery zawodowej w sektorze ochrony środowiska, transportu i energii oraz do zdecydowanego zwalczania stereotypów przedstawiających kariery w dziedzinie nauk ścisłych i stosowanych jako odpowiednie dla mężczyzn;
38. zauważa konieczność wspierania i promowania dostępu kobiet do mikrokredytów dla małych przedsiębiorstw,
39. wzywa państwa członkowskie do stosowania i rozwijania metod zachęcania kobiet do wyboru kierunków kształcenia i kariery zawodowej o niewielkim wpływie na środowisko w sektorze opieki społecznej;
40. zwraca się do państw członkowskich, aby opracowały kursy szkoleniowe w ramach programów UE, takich jak EFRR i EFS, mające na celu ułatwienie kobietom dostępu do nowych zielonych miejsc pracy oraz nowo powstających technologii o niewielkim wpływie na środowisko, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym; apeluje do państw członkowskich o dołożenie starań, aby pracownice były w większym stopniu objęte projektami i programami szkoleniowymi dotyczącymi transformacji ekologicznej, tj. w sektorze odnawialnych źródeł energii oraz w dziedzinach intensywnie wykorzystujących badania naukowe i technologię, oraz o skupienie się na zapewnieniu kobietom – dzięki kształceniu i szkoleniom – kompetencji i kwalifikacji niezbędnych do konkurowania na równych zasadach z mężczyznami o zatrudnienie i indywidualny rozwój zawodowy; stwierdza, że mężczyźni mają łatwiejszy dostęp do zaawansowanych środków produkcji rolnej i technologii prowadzenia działalności gospodarczej potrzebnych do uzyskania dostępu do wysoce wyspecjalizowanych stanowisk w gospodarce ekologicznej;
41. stwierdza, że aby kobiety mogły uczestniczyć w gospodarce ekologicznej na takich samych warunkach jak mężczyźni, należy zwiększyć liczbę ośrodków opieki nad dziećmi i osobami starszymi, zarówno kobiety, jak i mężczyźni muszą mieć możliwość godzenia życia rodzinnego i zawodowego, a prawa seksualne i reprodukcyjne kobiet muszą być zapewnione; wskazuje, że polityka i przepisy powinny mieć na celu zapewnienie wsparcia na rzecz zabezpieczenia społecznego, planowania rodziny i opieki na dziećmi, ponieważ tylko w społeczeństwie, które spełnia te wymogi, kobiety będą mogły wnieść swoją wiedzę i równy wkład w dobrze prosperującą gospodarkę ekologiczną;
42. zwraca uwagę, że ekologizację gospodarki zaczęto uznawać za narzędzie pobudzania rozwoju gospodarczego, zwłaszcza w kontekście kryzysu gospodarczego i strategii „Europa 2020”; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania działań na rzecz ekologizacji gospodarki w drodze zachęcania do inwestycji i programów promujących ekologiczne inwestycje i zielone miejsca pracy, skierowanych do osób, które ich

najbardziej potrzebują; utrzymuje, że perspektywa płci ma zasadnicze znaczenie dla zapobieżenia pogłębieniu się dysproporcji;

43. wzywa Komisję i państwa członkowskie do gromadzenia i analizowania segregowanych według kryterium płci danych dotyczących podziału zasobów finansowych z uwzględnieniem sektorów podzielonych pod względem płci i innowacji ekologicznych oraz do opracowania wskaźników w celu pomiaru potencjalnych, posegregowanych skutków gospodarki ekologicznej dla spójności terytorialnej i społecznej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania strategicznego kierunku i zestawu narzędzi umożliwiających skuteczne reagowanie na ewentualne zmiany poziomu i struktury zatrudnienia na rynku pracy;

Zrównoważona polityka w stosunkach międzynarodowych

44. spodziewa się, że przejście na szerszej zakrojone i bardziej zrównoważone wskaźniki gospodarcze również w polityce rozwoju będzie prowadzić do większego nacisku na cele społeczne i środowiskowe w krajach rozwijających się oraz że specjalna polityka i przepisy zabezpieczą prawa własności kobiet oraz nadzór nad zasobami naturalnymi; podkreśla, że należy wspierać dostęp kobiet do usług i nowych technologii potrzebnych do zarządzania sieciami energetycznymi i wodnymi, przedsiębiorstwami i produkcją rolną oraz do funkcjonowania tych obszarów gospodarki; podkreśla, że należy zwiększyć udział kobiet w biznesie i ich rolę przywódczą w organizacjach;
45. wzywa Komisję, aby w pełni uznała i uwzględniła wieloaspektowy wpływ degradacji środowiska na dysproporcje, zwłaszcza te występujące między kobietami a mężczyznami, oraz aby zadbała o propagowanie równości praw kobiet podczas opracowywania nowych wniosków dotyczących polityki w dziedzinie zmiany klimatu oraz zrównoważenia środowiskowego;
46. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania wskaźników oceny zależnych od płci skutków projektów i programów oraz do lepszego uwzględnienia perspektywy płci i równouprawnienia w strategiach środowiskowych służących osiągnięciu ekologicznej gospodarki;
47. wzywa Komisję, aby była szczególnie świadoma tego, że dostęp do czystej wody ma bardzo duże znaczenie dla dziewcząt i kobiet w wielu częściach świata, ponieważ to często na nich spoczywa obowiązek przynoszenia wody do domu; podkreśla, że istotne jest również zachowanie wiedzy na temat lokalnych ekosystemów, którą posiadają kobiety w społecznościach rdzennych;
48. wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na fakt, że w wielu krajach rozwijających się możliwości kariery zawodowej kobiet w sektorze gospodarki ekologicznej są nadal znacznie ograniczone z powodu uwarunkowań społecznych i systemów patriarchalnych oraz na to, że kobiety nie mają dostępu do informacji, szkoleń i technologii niezbędnych do uzyskania zatrudnienia w tym sektorze;
49. wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na to, iż miliardy ludzi są całkowicie zależne od biomasy jako źródła energii, a dzieci i kobiety cierpią z powodów zdrowotnych, ponieważ zajmują się zbieraniem, przetwarzaniem i wykorzystaniem

biomasy; podkreśla, że potrzebne są w związku z tym inwestycje w odnawialne i bardziej efektywne źródła energii;

50. domaga się pogłębionych analiz wpływu dotyczących wyników wielostronnych i dwustronnych porozumień handlowych wynegocjowanych pomiędzy UE i państwami trzecimi, przeprowadzonych z perspektywy klimatu, płci i trwałości, oraz wzywa Komisję do zatwierdzenia wyraźnego wsparcia na rzecz zarządzania zmianami klimatu w ramach całej pomocy na rzecz handlu i innej odnośnej pomocy rozwojowej;
51. wzywa Komisję do opracowania programów transferu nowoczesnych technologii i wiedzy eksperckiej, aby pomóc krajom i regionom rozwijającym się w dostosowaniu się do zmian środowiska;
52. podkreśla, że przy opracowywaniu strategii na rzecz walki ze zmianą klimatu należy uwzględnić nierówności ze względu na płeć w dostępie do zasobów takich jak mikropożyczki, kredyty, informacje i technologie;
53. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów państw członkowskich.

UZASADNIENIE

W niniejszym sprawozdaniu gospodarka ekologiczna zrównana została z gospodarką zrównoważoną, która z kolei wiąże się ze zrównoważeniem środowiskowym i społecznym. Oznacza to oczywiście również równouprawnienie kobiet i mężczyzn. Ekologiczna lub zrównoważona gospodarka jest systemem, w którym zachowuje się zdolność produkcyjną ekosystemów (zdolność planety do generowania zasobów i pochłaniania produktów), a równocześnie tworzy społeczeństwo, w którym zaspokajane są podstawowe potrzeby wszystkich jego członków. Rozwój gospodarczy w gospodarce ekologicznej odbywa się zatem w ramach tego, co natura jest w stanie wytrzymać. Taki rozwój zapewnia sprawiedliwy podział zasobów między ludźmi – między kobietami i mężczyznami oraz między pokoleniami.

Gospodarka ekologiczna oznacza, że potrzeby człowieka i potrzeby planety są uznawane za najwyższą wartość, a celem jest stworzenie zrównoważonych społeczeństw, które efektywnie wykorzystują energię, cieszą się dobrym zdrowiem, a wszyscy ludzie niezależnie od płci, wieku, przynależności etnicznej, koloru skóry, orientacji seksualnej, niepełnosprawności lub poglądów mogą brać udział w życiu społecznym.

Nierównowaga między kobietami i mężczyznami w podejmowaniu decyzji w polityce i gospodarce jest duża. Nierówność pomiędzy płciami podważa prawomocność podejmowanych decyzji, ponieważ demokracja opiera się na tym, że wybierani przedstawiciele stanowią reprezentatywną grupę ludności. Jednakowe uczestnictwo w polityce i gospodarce ekologicznej jest niezbędne do tego, by interesy kobiet były uwzględniane tak samo, jak interesy mężczyzn są uwzględniane obecnie. Aby uporać się z tą nierównością, państwa powinny podjąć właściwe działania – w tym wprowadzić parytety płci – niezbędne do osiągnięcia równowagi płci w polityce i gospodarce ekologicznej.

Zrównoważona konsumpcja

We współczesnych systemach gospodarczych nie uwzględnia się tego, że zasoby naturalne są ograniczone. Stały wzrost uważa się za oczywisty. Prędzej czy później doprowadzi to jednak do załamania, ponieważ każdy wytwarzany i konsumowany produkt lub usługa wymaga wykorzystania kolejnej porcji zasobów naturalnych (wody, energii, metali itd.). Rezultatem produkcji i konsumpcji są spaliny i zanieczyszczenia, które w końcu trafiają do naszych ekosystemów. Zdolność ekosystemów do kompensowania strat i radzenia sobie ze spalinami oraz dostosowywania się do zmieniających się warunków ma określone granice. Jeśli te granice zostaną przekroczone, ważne usługi ekosystemowe mogą zaprzestać produkcji usług, które są podstawą naszej egzystencji i dobrobytu. Aby uniknąć takiego scenariusza, potrzebna jest zmiana w systemie gospodarczym, tak aby pobieranie zasobów naturalnych odbywało się w tempie pozwalającym na odnawianie się i nową produkcję. Zmiana polegająca na przejściu na gospodarkę ekologiczną.

Jednak gospodarka ekologiczna wymaga również zrównoważonego gospodarowania zasobami ludzkimi i zrównoważenia społecznego. Oznacza to np. lepszą równowagę między biednymi i bogatymi oraz między kobietami i mężczyznami. Obecnie nasz wpływ na zasoby naturalne Ziemi – tak zwany ślad ekologiczny – jest zdecydowanie większy w krajach bogatych niż w krajach biednych. Gdyby wszyscy żyli tak, jak np. mieszkańcy Szwecji,

potrzeba byłoby trzech kul ziemskich, aby pokryć zapotrzebowanie na zasoby naturalne. Ta nierównowaga jest niedorzeczna.

Obecny system gospodarczy prowadzi do różnego rodzaju kryzysów: finansowych, katastrof ekologicznych, zmiany klimatu itd. To z kolei przyczynia się do pogarszania bezpieczeństwa i zmniejszania dobrobytu. Gdy społeczeństwo dotyka kryzys, często zaczyna się oszczędzać na dobrobycie, a to prowadzi do gorszej edukacji, zdrowia, opieki społecznej, emerytur i braku mieszkań. Najbardziej cierpią z powodu tych oszczędności biedni, którzy nie mają możliwości pokrycia straty oszczędności, prywatnych ubezpieczeń i tym podobnych. 70% spośród 1,3 miliarda ludzi, którzy żyją za mniej niż jednego dolara na dzień, to kobiety. Kryzysy prowadzą więc do jeszcze większych nierówności społecznych.

Ważne jest jednak podkreślenie, że rozwój biednych krajów, w których następuje wzrost konsumpcji i dobrobytu, jest istotny dla osiągnięcia lepszej równowagi między państwami i grupami ludności. Ograniczenie rozwoju krajów najbiedniejszych nie wchodzi w rachubę. Gospodarka ekologiczna nie będzie zatem zrównoważona, jeśli kwestia światowego podziału zasobów nie zostanie potraktowana poważnie.

Kobiety i mężczyźni mają różne wzorce konsumpcji ze względu na różne role płci. Przyczyniają się zatem do obciążania środowiska w różny sposób. Mężczyźni na przykład spożywają więcej mięsa i częściej korzystają z samochodu. Różne zachowania konsumpcyjne kobiet i mężczyzn są elementem tworzenia i wzmacniania naszej tożsamości płciowej. Konsumpcja często jest stawiana na równi ze szczęściem, sukcesem i ochotą do życia, dlatego stanowi nagrodę dla konsumenta. Wybory konsumpcyjne nie są zatem wyborami racjonalnymi. Postawy formuje się raczej wokół zachcianek i tęsknoty do osiągnięcia pewnego typu tożsamości, która często łączy się z seksualnością i atrybutami płci.

Męskie towary konsumpcyjne są często bardzo energochłonne i związane z rozwiniętą techniką i technologią. W przypadku kobiet na szczycie listy towarów konsumpcyjnych znajduje się odzież. Kolejny aspekt różnic w konsumpcji w zależności od płci to różnice w dochodach. Mężczyźni zarabiają ogólnie więcej niż kobiety, dlatego też mają większe możliwości, aby konsumować więcej. Wraz z rosnącymi zarobkami i dobrobytem konsument często wydaje pieniądze na to, co pozwala oszczędzać czas, ponieważ czas mamy ograniczony. Często skutki tego odczuwa środowisko. W rozważaniu wyboru pomiędzy różnymi możliwościami czas jest rozpatrywany w relacji do kosztu, a ponieważ koszt za obciążenie środowiska nie dotyczy indywidualnego konsumenta, często wybór skutkuje większym obciążeniem środowiska.

Istnieją poglądy, że kobiety są z natury bardziej opiekuńcze i bardziej dbają o środowisko niż mężczyźni. Przyjęcie tego typu postawy w stosunku do kwestii różnic w konsumpcji między płciami jest problematyczne, ponieważ podważona zostaje możliwość znalezienia rozwiązania.

Gdy mówimy o ekologicznej i zrównoważonej gospodarce, nieodłączną i oczywistą częścią definicji jest równouprawnienie płci. Równouprawnienie zawiera się w pojęciu zrównoważenia społecznego. Problemem tkwiącym w systemie współczesnej gospodarki jest to, że pewne towary i usługi w ogóle nie są wyceniane. Często są to zadania wykonywane przez kobiety. Może to być opieka nad dziećmi, gotowanie, uprawa roślin, przynoszenie wody itd. Te zajęcia pozostają „niezauważalne” w gospodarce. Z kolei kobiety inwestują

większość z tego, co zarabiają w płatnej pracy, z powrotem w społeczność lokalną. Rola kobiety jest zatem ważna i trzeba ją eksponować. W związku z tym niezbędne są planowanie rodziny, rozbudowana opieka nad dziećmi oraz dzielone rodzicielstwo, tak aby kobiety miały możliwość przeznaczenia pewnej części czasu na uczestniczenie w rozwoju społeczeństwa.

Wiele kobiet jest obecnie uwięzionych w systemach patriarchalnych, w których prawa kobiet są zdecydowanie mniejsze niż prawa mężczyzn. Nie mogą one np. posiadać ziemi, brać pożyczek, mieć prawa do zasobów naturalnych, otrzymywać wykształcenia, mieć dostępu do opieki zdrowotnej ani dostępu do różnych rozwiązań technologicznych. System patriarchalny podważa wszystkie możliwości wyjścia tych kobiet z ich sytuacji.

Zrównoważony transport

Ważne jest stworzenie zrównoważonych systemów transportu, w których uwzględniono by potrzeby transportowe kobiet oraz mężczyzn i które równocześnie miałyby jak najmniejszy negatywny wpływ na środowisko. Państwa członkowskie muszą zmniejszyć wpływ sektora transportu na środowisko i zasoby energetyczne, a równocześnie zwiększyć równouprawnienie przez pracę na rzecz lepszego dostępu do rozwiązań informatycznych oraz efektywnego planowania ruchu. Za pomocą zdobyczy techniki komputerowej możemy się porozumiewać bez konieczności przemieszczania się. Dzięki planowaniu na szczeblu gminy społeczeństwa mogą zacieśniać zabudowę i korzystać z rozwiązań przyjaznych dla środowiska, a to prowadzi do bardziej efektywnych systemów transportu i społeczeństwa oszczędzającego energię. Więcej osób może wówczas podróżować między różnymi miejscami na piechotę lub rowerem, co korzystnie wpływa na sposoby przemieszczania się kobiet i osób o niskich dochodach.

Od dłuższego czasu wiele osób jest zgodnych co do konieczności stworzenia bardziej zrównoważonego systemu transportu. Jednak w praktyce dzieje się bardzo mało. Czas już na wprowadzenie hierarchii transportu, która wyraźnie określa, jakie rodzaje transportu mają być objęte priorytetem, aby umożliwić osiągnięcie ogólnych celów komunikacyjnych i dotyczących ochrony środowiska. W hierarchii transportu wychodzi się z założenia, że jeśli pojawia się problem transportowo-komunikacyjny, rozwiązania poszukuje się według następującej kolejności: 1) IT i łącze szerokopasmowe, 2) efektywne planowanie ruchu, 3) ruch pieszy i rowerowy, 4) usługi transportu publicznego obejmujące autobusy, tramwaje i pociągi wykorzystujące odnawialne źródła energii lub alternatywnie pojazdy transportu publicznego napędzane paliwami kopalnymi, 5) transport morski, 6) transport drogowy.

Jednym z najważniejszych działań na drodze ku gospodarce ekologicznej jest silne wspieranie lokalnego i regionalnego transportu publicznego, a przez to również poprawa warunków życia kobiet i ich możliwości przemieszczania się. Sprawny transport publiczny umożliwia także mężczyznom korzystanie w większym stopniu ze zrównoważonego systemu transportu, co jest zjawiskiem pozytywnym z tego względu, że coraz więcej mężczyzn musi zmienić swoje wzorce zachowań i zerwać z tradycją korzystania z samochodu w tak dużym wymiarze jak obecnie. W tej pracy trzeba brać pod uwagę różne postrzeganie przestrzeni publicznej przez kobiety i mężczyzn. Bazuje ono bowiem na różnych ocenach ryzyka. Dlatego właśnie powinny zostać zlikwidowane niebezpieczne miejsca w systemie komunikacji publicznej, takie jak ciemne przejścia i tunele, aby zwiększyć poczucie bezpieczeństwa, zwłaszcza u kobiet.

Sektor opieki społecznej i zielone miejsca pracy

Rynek pracy nie oferuje obecnie kobietom i mężczyznom równych szans. Istnieje ryzyko, że kobiety będą niedostatecznie reprezentowane w przyszłych sektorach zielonych miejsc pracy. Trzeba zatem podjąć działania, aby kobiety mogły być zatrudniane na ekologicznych stanowiskach w branży transportowej, budowlanej, produkcyjnej itd. We wszystkich państwach ważne jest to, by w kształceniu i doskonaleniu kwalifikacji do zajmowania zielonych miejsc pracy brano pod uwagę równouprawnienie płci.

Pojęcie zielonych miejsc pracy obejmuje etaty administracyjne oraz zatrudnienie w sektorze prywatnym i publicznym, które sprzyjają środowisku lub mają bardzo mały wpływ na środowisko. Są to dziedziny, w których pracuje obecnie więcej kobiet niż mężczyzn, co powinno prowadzić do działań mających na celu zwiększenie liczby mężczyzn w tych sektorach. Mogą to być stanowiska np. referentów i urzędników, ale również wiele stanowisk pracy w szkolnictwie i sektorze opieki.

Edukacja zawsze odgrywała ważną rolę w rozwoju społeczeństw. Dlatego ważne jest, aby kształcenie było dopasowywane do rozwoju społecznego. Wykształcenie obecnych i przyszłych pokoleń w duchu zrównoważonego społeczeństwa jest kluczowe dla dążenia ku zrównoważonemu rozwojowi społecznemu. Należy tu kłaść nacisk na wiedzę z zakresu danego przedmiotu, ale także na wartości takie jak demokracja, równouprawnienie, szacunek dla podstawowych praw człowieka i szacunek dla natury.

Zrównoważona polityka w stosunkach międzynarodowych

Kraje najsłabiej rozwinięte mają ogromny potencjał pomyślnego zrównoważonego rozwoju, a także stania się liderami w rozwoju dążącym do gospodarki ekologicznej. Wynika to z tego, że już teraz mają one produkcję, która emituje mało dwutlenku węgla, i styl życia, który nie wpływa na środowisko i klimat w takim stopniu, jak w bogatym świecie. Przejście na gospodarkę ekologiczną wymaga reform politycznych i środków wdrożeniowych, mechanizmów finansowania i zasad rynkowych. Na szczęście rządzący w wielu z tych krajów już teraz podejmują ważne decyzje i właściwe kroki na drodze do osiągnięcia celu, jakim jest gospodarka ekologiczna. Wiele krajów o niskich i średnich dochodach rozwija w coraz większym stopniu system podatkowy, w którym niebezpieczna dla środowiska działalność i produkty podlegają opodatkowaniu. Niestety równocześnie duża część zagranicznych inwestycji przeznaczana jest na działalność szkodliwą dla środowiska, np. na wydobycie ropy naftowej, gazu i minerałów, a w bardzo małym stopniu na przemysł produkcyjny i zrównoważone projekty infrastruktury, które są ważne dla rozwoju tych krajów. Istotnym krokiem jest zatem przekierowanie inwestycji do projektów, które są zrównoważone, tzn. w zgodzie z rozwojem w kierunku gospodarki ekologicznej. Tutaj ważną rolę odgrywa polityka rozwoju UE, która powinna kierować się ku celom społecznym i ekologicznym.

W procesie przechodzenia na gospodarkę ekologiczną kraje te muszą mieć dostęp do technologii, które towarzyszą rozwojowi w kierunku gospodarki emitującej jak najmniej dwutlenku węgla i jak najbardziej przyjaznej dla środowiska. Chodzi tu przede wszystkim o technologie, które ułatwiają prace w rolnictwie i leśnictwie, hodowli zwierząt, zaopatrywaniu w energię, zagospodarowywaniu śmieci i transporcie. Większością tych dziedzin zajmują się kobiety. Usprawnienie pracy w tych sektorach może zatem poprawić sytuację kobiet przez wygenerowanie czasu na dbanie o ich dobre samopoczucie i uczestnictwo w życiu społecznym.

Aby umożliwić rozwój właściwych technologii i dostęp do nich, podstawą są dostępność informacji i innowacje. Rozwój, przejście koncepcji gospodarki ekologicznej i dostosowanie do niej na potrzeby wewnętrzne, a na dłuższą metę również z przeznaczeniem na eksport do rozwiniętego świata, wymaga międzynarodowej współpracy, współdziałania, badań naukowych i rozwoju. Ważne jest tu również ograniczanie obowiązywania ochrony patentowej i ułatwianie szerszego dostępu do już istniejących technologii i wynalazków.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	10.7.2012
Wynik głosowania końcowego	+ : 21 - : 4 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Antonyia Parvanova, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Mariya Gabriel, Kent Johansson, Christa Klauß, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Ana Miranda